

Teaching Guide

Identifying Data					2020/21
Subject (*)	The Professional Voice	Code	652G04040		
Study programme	Grao en Logopedia				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	Fourth	Optional	4.5	
Language	Spanish				
Teaching method	Hybrid				
Prerequisites					
Department	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas				
Coordinador	Vilariño Vilariño, María Isabel	E-mail	isabel.vilarino@udc.es		
Lecturers	Vilariño Vilariño, María Isabel	E-mail	isabel.vilarino@udc.es		
Web					
General description	Tratase de unha asignatura optativa do cuarto curso do Título de Grado en Logopedia que consta de clases expositivas que se realizarán de forma presencial ou de forma virtual a través de Microsoft Teams e interactivas tanto por parte do profesor como do alumnado e a materia ten que ser complementada polo alumnado ca bibliografía recomendada no apartado de fontes de información. Esta materia impátese no primeiro cuatrimestre.				
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A13	Coñecer os principios xerais de la intervención logopédica.
A15	Coñecer e aplicar os modelos e as técnicas de intervención.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
A29	Adquirir a formación práctica para o traballo individual, grupal, cooperativo e de mediación con facilitador.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.

B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B14	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.
B15	Poñer en valor a súa profesión no contorno en que desenvolve o seu traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B18	Ser creativo no exercicio da profesión.
B19	Ter compromiso ético.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
1- Coñecer a información xeral respecto das estruturas e sistemas funcionais que interveñen na produción da voz e na determinación dos distintos procesos patolóxicos que a afectan.	A1	B1	C1
	A6	B5	C2
	A8	B8	C3
2.- Provir información detallada sobre os procesos que afectan a funcionalidade vocal: aspectos etiolóxicos, patoxénicos, clínicos e prospectivos, así como dos factores emocionais que acompañan e/ou determinan as perturbacións da voz profesional.	A11	B10	C6
	A12	B11	C7
	A13	B12	C8
	A15	B13	
3.- Aportar os alumnos os coñecementos prácticos da clasificación vocal, técnicas vocais e alteracións que estas producen no aparato fonatorio para previr, diagnosticar y levar a cabo un plan terapéutico completo de culquer tipo de afectación vocal dos profesionais da voz cantada e falada.	A21	B14	
	A26	B15	
	A28	B17	
	A29	B18	
	A30	B19	
	A32	B23	
		B24	

Contents

Topic	Sub-topic
Tema 1: Introducción: Recordo anatómico-fisiolóxico da produción da voz	Aparato respiratorio Aparato bucofonador.
Tema 2: Audición, Musicalidade, oído musical.	Características necesarias na voz profesional
Tema 3: Esquema corporal.	Sensacións propioceptivas. Musculatura. Alteracións do sistema postural.

Tema 4: Relaxación. Reeducación psicomotriz dos trastornos posturais.	Distintas técnicas de relaxación
Tema 5: Esquema corporal vocal do cantante. Sensibilidades propioceptivas. A técnica da voz cantada.	5.1. O método do canto. - Respiración. - Emisión: sistemas de produción, resonancia, volumen, timbre, rexistro, pasaxe vocal, falsete e outros. - Articulación. 5.2. A sensibilidade propioceptiva: esquema corporal vocal do cantante. A clasificación vocal 5.2.1. Criterios anatómicos. 5.2.2. Criterios funcionais. 5.2.3. Criterios acústicos.
Tema 6: Técnica da voz falada. A súa adaptación as necesidades do actor.	Utilización da voz falada
Tema 7: As Disfonias profesionais	Definición, etioloxía, sintomatoloxía e formas clínicas. Descrición e rehabilitación. Trastornos profesionais da voz falada e da voz cantada. Componentes biolóxicos, psico-emocionais e medio-ambientais
Tema 8:A hixiene vocal	Principios xerais. A hixiene vocal do neno. A hixiene vocal do adulto.
Tema 9:Importancia da formación do terapeuta vocal	Os seus roles e participación en equipos multidisciplinares no abordaxe global dos pacientes con patoloxía vocal de uso profesional.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Document analysis	A1 A6 A13 A15 A30 B12 B13 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	0	34.5	34.5
Case study	A1 A8 A11 A12 A21 A26 A28 A29 A32 B1 B5 B11 B14 C2 C3 C6 C7 C8	16	20	36
Supervised projects	A29 A32 B1 B5 B8 B13 B14 B18 B23 B24 C1 C3 C6	1	20	21
Directed discussion	A1 A11 A21 A28 A32 B1 B5 B10 B12 B13 C3 C6 C7	5	0	5
Collaborative learning	A29 A32 B14 B18 B23 B24 C6 C7 C8	15	0	15
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Document analysis	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos relevantes para a temática da materia.
Case study	Estudio e presentación de casos clínicos
Supervised projects	Realización de traballos mediante búsquedas bibliográficas, baixo a tutela do profesor.

Directed discussion	Discutiránse na clase cuestións relacionadas ca asignatura
Collaborative learning	O alumno participará na resolución de tarefas asignadas polo profesor e a exposición de temas.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects	O alumno realizará traballos tutelados e supervisados polo profesor que resolverá as dúbidas mediante atención personalizada e que estarán incluídos na avaliación. A atención personalizada será en grupo ou personal a través de correo electrónico, Moodle ou Microsoft Teamns

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A29 A32 B1 B5 B8 B13 B14 B18 B23 B24 C1 C3 C6	Os traballos tutelados serán expostos na clase e avaliaranse as capacidades comunicativas e de exposición dos alumnos.	60
Collaborative learning	A29 A32 B14 B18 B23 B24 C6 C7 C8	Valorarase a capacidade de organización e resolución de tarefas asignadas	5
Case study	A1 A8 A11 A12 A21 A26 A28 A29 A32 B1 B5 B11 B14 C2 C3 C6 C7 C8	Estará incluído dentro da avaliación continua	10
Document analysis	A1 A6 A13 A15 A30 B12 B13 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Avaliarase a capacidade do alumno para a utilización e búsqueda das diferentes fontes documentais	25

Assessment comments

Dado que non se realizará examen final será obrigatoria a asistencia a todas as actividades da asignatura e por suposto ás clases expositivas e interactiva e a participación activa nelas porque os alumnos expoñerán os contidos na clase

Sources of information

Basic	- Bustos Sánchez I. (2007). La voz. La técnica y la expresión. Ed. Paidotribo, Madrid - Theodore, JR Dimon (2013). La voz cantada y hablada. Ed. Gaia - Segre-Naidich (1993). Principios de foniatría para alumnos y profesionales del canto. Buenos Aires. Ed. Panamericana - Behlau M. (2005). A voz. Livro do especialista. Tomo I y II. Rio de Janeiro. Ed. Revinter - Caballero C. (1989). Como educar la voz cantada. México. Ed. Edamex - Murray Morrison, Linda Rammage (1996). Tratamiento de los trastornos de la voz. Barcelona. Ed. Masson - Dinville C. (1996). Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona. Ed. Masson - García Tapia R. (1996). Diagnóstico y tratamiento de los trastornos de voz. Madrid. Ed. Panamericana - Le Huche F, Allali A. (1994). La voz, Tomos 1,2,3.. Barcelona. Ed. Masson La bibliografía se actualizará a durante el curso y se utilizará material audiovisual.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomy of the Organs of Hearing and Speech/652G04001
Speech Therapy Intervention in Speech and Voice Disorders/652G04027

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Speech Therapy Intervention in Speech and Voice Disorders/652G04027

Subjects that continue the syllabus

Speech Physiotherapy/652G04039

Other comments

Recomendase o alumnado consultar as fontes de información recomendadas.

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.